

Toldloven af 1908 traadte i Kraft. I 1900 var Forholdet det, at der var 50 Mill. Pd. lyst og 10 Mill. Pd. mørkt, jeg ved ikke, hvorledes det var i de senere Aar før Toldloven. Dernæst faa vi i samme Forbindelse ikke noget at vide om, hvor meget der af Puddersukker, udslynget centrifugeret Sukker, som ikke har været tilført Raffinaderierne, efter Toldrevisionen har haft en Toldbeskyttelse paa 4,30 Ø. pr. Kilo — det er, for saa vidt det polariserer over 98, at det har denne Toldbeskyttelse, naar det polariserer under 98, har det kun en Toldbeskyttelse paa 1,25, men der udslynges faktisk Sukker derover. Jeg beklager, at den ærede Ordfører ikke har kunnet skaffe Oplysninger i saa Henseende, og at Finansministeriet heller ikke synes at ligge inde med de ønskede Oplysninger. Jeg vil henstille til den højtærede Finansminister, at der skaffes bedre Oplysninger om, under hvilken Polarisationsgrad Sukker fortoldes, saa at man kan komme til Bunds i Spørgsmaalet om, i hvor høj Grad Fabrikationen kan udnytte Toldbeskyttelsen.

Dermed vil jeg foreløbig forlade den ærede Ordførers Betragtninger vedrørende Toldbeskyttelsen og gaa over til Afsnittet om Statens Overtagelse af Sukkerfabrikkerne. Der er under dette Afsnit i Ordførers Betænkning en meget interessant Afdeling, som jeg vil beskæftige mig et Øjeblik med. Det er det Sted, hvor den ærede Ordfører skildrer, hvor mange Penge Fabrikkerne tjene. At han gør det nødvendig, mærker man af hver eneste Linie. Det har sikkert været et ubehageligt Arbejde for ham, men han har ikke kunnet springe det over, thi det er et ikke uvigtigt Punkt. Han har altsaa maattet ind paa denne Side af Sagen, og han kommer da efter mange Beregninger til det Resultat — det vil være tilstrækkeligt at notere enkelte Tal —, at for saa vidt man regner med den Aktiekapital, som der har været gennem 38 Aar, have Aktionærerne i De danske Sukkerfabrikker faaet et Udbytte af 16 pCt. i Gennemsnit i 38 Aar og have tilsammen tjent 52 Mill. Kr. Det er ikke min Opgørelse, det er den ærede Ordførers, jeg tror ikke, at den er for høj, jeg tror tvertimod, at det virkelige Tal er noget højere. Jeg skal imidlertid ikke bestride Rigtigheden af det anførte Tal, det forekommer mig, at det taler for sig selv. Men jeg vil rette en Bebrejdelse mod den ærede Ordfører, fordi han efter at være kommen til dette Tal straks begynder at undskylde Fabrik-

kerne, fordi de have tjent saa mange Penge. Han remser op alt, hvad de have tjent Penge ved, og det er en mærkelig Fremgangsmaade, han benytter i saa Henseende. Han regner op, at de have indvundet denne Fortjeneste ikke alene ved Roesukkerfabrikation, men ved mange andre Virksomheder bl. a. Indkøb af Roer, Tilbagelevering af Roeaffald, Drift af Selskabets eget Landbrug, Importhandel med vekslende Mængder af Sukker, Drift af syv Roesukkerfabrikker, Salg af omtrent 200 Mill. Pund Sukker, Produktion og Salg af 40—50 Millioner Pund Melassefoder, Drift af 4 Dampskibe, Drift af en ikke ubetydelig Terminshandel. Men det hele er jo Fabrikation. Det eneste, der ligger udenfor Fabrikation, er den Smule Landbrug, der drives paa de 4,000 Td. Land. Men den ærede Ordfører summerer Virksomhederne op i en lang Række, for at det skal tage sig drabeligt ud, og man skal sige: De drive da ogsaa en forfærdelig Masse Forretninger, de have 4 Dampskibe i Søen. Man faar Indtryk af, at det er en hel Atlanterhavslaade, medens Faktum er, at disse 4 Dampskibe ere vurderede til vistnok 300,000 Kr., d. v. s. $\frac{1}{4}$ af, hvad et af Østasiatisk Kompagnis Skibe ere vurderede til. Naar den ærede Ordfører nævner dette, at de have 4 Skibe i Søen, kunde han lige saa godt have nævnt, at de have 20 Spand Heste til at køre Sukkeret fra Roemarkerne ind til Sukkerkogeriet i Odense, det ene er lige saa berettiget som det andet. Indkøb af Roer, Tilbagelevering af Affald, Produktion og Salg af 40—50 Millioner Pund Melassefoder hører formentlig ogsaa til Sukkerfabrikation, enhver Fabrik skal jo af med sine Varer, og for saa vidt drive alle Fabrikker Handel.

Den ærede Ordfører kan ikke komme uden om den Kendsgerning, at dette Foretagende, De danske Sukkerfabrikker, have givet et Udbytte af ca. 16 pCt. i samtlige 38 Aar, og jeg mener da, at det er uforvarsomt, at Staten vedblivende giver et saadant Selskab Privilegium paa at udnytte Befolkningen og tjene saa store Dividender, naar det kan forsvares i Henhold til Grundlovens § 82, at Staten overtager og driver disse Sukkerfabrikker. Men naar vi komme dertil, begynder Ordføreren at optræde som en vældig Bussemand, en vældig Socialistangriber, der skal slaa hele Socialismen til Jorden. Men da er det, jeg bebrejder den ærede Ordfører, at han er for barnlig, for fantastisk. Hvis Ordføreren havde været vittig, eller hvis